

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 9P/36/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5913203131
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Topoľančík
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2013:5913203131.1

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: K. I., nar. XX.XX.XXXX a N. I., nar. XX.XX.XXXX, obidve deti bytom u otca, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok a rodiny, deti rodičov: N. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom S..H. XXXX, W. a K. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom K.. W.. Š. X, W., o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia o odovzdanie mal. detí do starostlivosti druhého rodiča a určenie výživného v nevyhnutnej miere, takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu zamieťa.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 09.05.2013 sa matka maloletých detí domáhala, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým budú obidve deti odovzdané do jej osobnej starostlivosti a otcovi bude určená povinnosť prispievať na ich výživu výživným vo výške 150,-eur mesačne na každé dieťa, počnúc vykonateľnosťou tohto rozhodnutia, a to až do rozhodnutia vo veci samej.

V návrhu matka poukázala na to, že rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 6C/5/2011 zo dňa 01.03.2011 právoplatným dňom 08.04.2011 bolo ich manželstvo s otcom maloletých detí rozvedené, maloleté deti boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Uznesením č.k. 7P/31/2011-64 zo dňa 02.11.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp.zn. 8CoP/105/2011 zo dňa 22.12.2011 súd predbežným opatrením nariadil odovzdanie maloletých detí do starostlivosti otca. Uznesením č.k. 2P/82/2011-15 zo dňa 12.12.2011 právoplatným dňa 04.01.2012 súd predbežným opatrením upravil styk matky s maloletými deťmi na každý páry vikend v mesiaci v čase od piatku 17.00 hod. do soboty 18.00 hod.. Otec detí od marca 2012 si neplní povinnosti a maloleté deti na styk riadne nepripravuje (styk je obmedzený na 1 deň). Otcovi súd uložil aj pokutu 200,-eur z dôvodu nerešpektovania vykonateľného súdneho rozhodnutia. Otec svojím konaním porušuje nielen právo maloletých detí na zdravý psychický a fyzický vývoj, ale aj právo matky podieľať sa na výchove detí. Matka sa rozhodla podať tento návrh s poukazom na závery v znaleckom posudku č. 12/2012 zo dňa 12.04.2013, kde sa konštatuje, deti kopírujú a identifikujú sa so správaním otca, ktorý je pre maloleté deti negatívnym vzorom. Za prítomnosti detí otec prezentuje voči matke nenávisť, je verbálne agresívny a matku neustále osočuje. U maloletých detí otec vypestoval syndróm zavrhnutého rodiča a obrovskú nenávisť voči matke, ktorá i napriek všetkému má deti nesmierne rada. Odmietanie matky deťmi je naučené a je výsledkom správania otca, ktorý deťom hovorí negatívne skutočnosti o matke, zvažuje všetku vinu ohľadne súdneho rozhodnutia na matku, umožňuje deťom oboznamovať sa s písomnosťami zo súdu a z polície, ktoré deti v ich veku nemôžu chápať a nemali by byť zaťahované do problémov dospelých. Od rozhodnutia súdu v konaní sp.zn. 2P/82/2011 sa matka stretla s deťmi oba dvakrát. Otec robí všetko pre to, aby sa deti s matkou nestretávali, i keď navonok deti presviedča o opaku, čo je len zastierací manéver. Neustále deťom opakuje, že matka musí absolvovať dlhodobú ústavnú liečbu a vypestoval v nich strach, že im matka môže ublížiť. Krajský súd v Žiline v uznesení č.k. 8CoP/105/2011 zo dňa

22.12.2011 konštatoval, že nie je preukázané, že by sa matka správala nezodpovedne a že by nebola v čase stanovenom súdom na jej stretávanie s deťmi schopná sa o deti náležite postarať. Ďalej matka v návrhu poukázala na to, že priaznivý psychický vývoj maloletých detí je v súčasnosti vážne ohrozený z dôvodov uvedených v predmetnom znaleckom posudku, a preto si prenajala byt v W., lebo verí, že súd nenechá výchovu maloletých detí otcovi, ktorý negatívne ovplyvňuje ich výchovu a dlhodobu ich popudzuje proti matke. Na základe iného rozhodnutia súdu prebiehajú v súčasnosti sedenia na referáte ÚPSVaR. Matka navrhuje, aby otec v záujme maloletých detí absolvoval vhodnú psychoterapiu a pravidelne predkladal na ÚPSVaR Ružomberok správu o výsledku. Aby sa stav napravil, je potrebné, aby súd účinne pomohol maloletým deťom a vydal predbežné opatrenie, ktorého sa matka domáha.

V rámci dokazovania sa súd okrem návrhu oboznámil aj s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp.zn. 3P/37/2012, sp.zn. 2P/106/2012, sp.zn. 7P/44/2012, sp.zn. 7P/31/2011, sp.zn. 2P/82/2011, sp.zn. 5P/27/2011, sp.zn. 7P/55/2011 a sp.zn. 6C/5/2011, pričom zistil nasledovné:

Rozsudkom č.k. 6C/5/2011-31 zo dňa 01.03.2011 (právoplatným dňom 08.04.2011) v spojení s opravným uznesením č.k. 6C/5/2011-36 zo dňa 05.04.2011 súd manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol, maloleté deti zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov a výživné neurčil s tým, že zastupovať a spravovať majetok detí sú oprávnení obaja rodičia.

Uznesením č.k. 2P/82/2011-15 zo dňa 12.12.2011 právoplatným dňa 04.01.2012 súd predbežným opatrením upravil styk matky s maloletými deťmi na každý páry víkend v mesiaci v čase od piatku 17.00 hod. do soboty 18.00 hod. s tým, že otec je povinný deti na styk riadne upraviť a vo zvyšnej časti návrh matky zamietol.

Na návrh otca bolo dňa 03.06.2011 začaté konanie o zmenu osobnej starostlivosti, ktoré je vedené po sp.zn. 7P/31/2011 a doposiaľ nie je právoplatne skončené. Uznesením č.k. 7P/31/2011-64 zo dňa 02.11.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 8CoP/105/2011-158 zo dňa 22.12.2011 (právoplatným dňa 16.01.2012) súd predbežným opatrením nariadil odovzdanie maloletých detí do starostlivosti otca. Rozsudkom č.k. 7P/31/2011-142 zo dňa 05.12.2011 súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca, matke uložil povinnosť platiť na výživu maloletých detí po 50,-eur mesačne na každé dieťa, upravil styk matky s deťmi na dva pracovné dni v týždni predchádzajúcej dohode s otcom maloletých detí, v rozsahu rešpektujúcom školské povinnosti a záujmové krúžky maloletých detí, a to každý páry týždeň v mesiaci v čase od piatku 15.00 hod. do nedele 18.00 hod., počas vianočných sviatkov každý páry rok od 24.12.18.00 hod. do 25.12. 18.00 hod., každý nepáry rok Silvester od 31.12. 17.00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka 18.00 hod. a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v Žiline rozsudkom č.k. 7CoP/14/2012-210 predmetný rozsudok potvrdil v časti, v ktorej bolo rozhodnuté, že obaja rodičia budú zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok a vo výroku o úprave styku matky s maloletými deťmi a o trovách konania rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, v ostatných výrokoch ponechal rozhodnutie nedotknuté. Uznesením č.k. 7P/31/2011-313 zo dňa 17.12.2012 súd konanie o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia v časti o úprave stretávania s maloletými deťmi každý páry víkend v mesiaci v čase od piatka 17.00 hod. do soboty 18.00 hod. zastavil, v ostatnej časti návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a konanie o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia zastavil. Na odvolanie otca Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 6CoP/31/2013-369 zo dňa 16.04.2013 uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým bolo konanie o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia zastavené, zmenil tak, že návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a v ostatných výrokoch ponechal uznesenie okresného súdu nedotknuté.

Rozsudkom č.k. 2P/106/2012-131 zo dňa 09.01.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 5CoP/24/2013-180 zo dňa 09.04.2013 (právoplatným dňom 29.04.2013) súd uložil matke maloletých detí povinnosť prispievať na výživu maloletých detí zvýšeným výživným vo výške 250,-eur mesačne na každé dieťa počnúc od 04.10.2012, zameškané výživné matke povolil splácať v splátkach po 50,-eur spolu s bežným výživným a vo zvyšnej časti návrh zamietol. Žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Rozsudkom č.k. 3P/137/2012-58 zo dňa 22.01.2013 právoplatným dňom 07.02.2013 súd uložil maloletým deťom I., ako aj matke a otcovi výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení - psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok na obdobie jedného roka od právoplatnosti tohto rozsudku.

Podľa § 74 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods.1 O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a) a b) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere, odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd; alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Predbežné opatrenie je zabezpečovacím prostriedkom, ktorým sa dočasne upravujú pomery účastníkov, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Účelom tohto inštitútu je preto rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Predpokladmi pre vydanie predbežného opatrenia sú: nevyhnutnosť potreby dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov (t.j. taký právny stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad) alebo zabránenie ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia, osvedčenie nároku navrhovateľa, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana (musí byť osvedčená existencia základných skutočností, z ktorých vyplýva, že nárok existuje a že jeho predbežnú úpravu si okolnosti nevyhnutne vyžadujú, aby sa zabránilo vzniku či rozširovaniu škody či inej ujmy), odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, ako aj vhodnosť a primeranosť navrhovaného predbežného opatrenia. Predbežným opatrením podľa § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p. súd (aj ex offa) môže odovzdať dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho určí súd. Obsah tohto predbežného opatrenia úzko súvisí s otázkou výchovy maloletého dieťaťa. Výchova mal. dieťaťa je inštitútom rodinného práva, ktorý má v zákone riadne normatívne vyjadrenie. To neplatí o pojme starostlivosť o maloleté dieťa, ktorý je inštitútom procesného práva a z hľadiska svojho významu deklaruje provizórnosť predbežného opatrenia, t.j. úpravu pomerov do doby, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu súdu. Preto odovzdanie dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti osoby, ktorú určí súd, je v skutočnosti faktickým opatrením, ktoré neanticipuje otázku budúcej výchovy, pričom trvá dovtedy, kým súd nerozhodne o výchove maloletého dieťaťa.

Z obsahu návrhu matky vyplýva, že vo veci samej sa chce domáhať zverenia detí do svojej výlučnej osobnej starostlivosti. Z konaní prebiehajúcich na tunajšom súde sú zrejmé dlhodobé pretrvávajúce nezhody a konfliktné vzťahy po rozvode medzi rodičmi navzájom, ale aj narušené a napäté vzťahy medzi maloletými deťmi a matkou. Pokiaľ matka v návrhu uvádza, že stretávanie s deťmi sa neuskutočňuje podľa právoplatného súdneho rozhodnutia, súd poukazuje na to, že aktuálne sa realizuje nariadené výchovné opatrenie, ktorého cieľom má byť obnova narušených rodinných pomerov. Je zjavné, že rodičia pristúpili k riešeniu vzájomných vzťahov a vzťahov k deťom na základe uloženého výchovného opatrenia (podrobením sa psychologicko-sociálnemu poradenstvu), ktoré má pomôcť k obnoveniu nevyhovujúcej situácie. Súd nepovažoval za náležité vykonať tak závažný zásah do súčasného stavu, ako to požaduje matka. Už viackrát bol v predchádzajúcich konaniach zisťovaný názor detí, ktorý je v súčasnosti vo vzťahu k matke negatívny. Za súčasného stavu veci by podľa názoru súdu akékoľvek násilné nútenie detí do styku s matkou, resp. navrhované odovzdanie detí do starostlivosti matky nemohlo byť deťom na prospech. Maloleté deti sa nachádzajú v citlivom veku, pričom sú stresované súdnymi konaniami, opakovaným zisťovaním ich názoru prostredníctvom sociálnych pracovníkov, psychologov, súdu či znalcov. Je len prirodzené, že deti hľadajú stabilitu a istotu výchovného prostredia, ktoré im v súčasnosti poskytuje otec a odmietajú styk s matkou; toto sa však môže zmeniť práve za pomoci stretnutí u psychológa, ktorého rodičia i deti navštevujú. Vzhľadom na povahu inštitútu predbežného opatrenia súd má preto za to, že z návrhu matky nevyplývala taká naliehavá a dôvodná potreba okamžitej zmeny výchovného prostredia maloletých detí vyplývajúca z obavy, že otec spôsobom svojho života v súčasnosti ohrozuje zdravý duševný, morálny a fyzický vývoj maloletých detí. Nariadenie predbežného opatrenia tak, ako to navrhuje matka, by podľa názoru súdu nebolo v záujme maloletých detí a pôsobilo by kontraproduktívne, pretože by úplne zmarilo snahu o obnovenie vzájomných pomerov v rodine; v rodine by naopak spôsobilo nový zmätok a chaos, v deťoch by mohlo vo vzťahu k matke vyvolať ešte väčší odpor a odmietanie a narušiť ich zdravý vývoj. Nie je preto dôvod zasahovať do aktuálneho faktického stavu. Pokiaľ matka poukazovala na závery znaleckého posudku, ktoré neukazovali ani otca ako vhodný výchovný vzor pre maloleté deti, súd konštatuje, že pokiaľ nedôjde k normalizácii vzájomných vzťahov v rodine a ani jeden z rodičov nebude spôsobilý zabezpečiť výchovu a starostlivosť o deti, môže v záujme maloletých detí dôjsť k nariadeniu náhradnej osobnej alebo aj ústavnej starostlivosti. Uvedené však ukáže čas, preto súd zdôrazňuje, že podávaním nových a nových návrhov na súd sa situácia v rodine nemôže stabilizovať a vyriešiť. Odhliadnuc od uvedeného súd poukazuje aj na možnú účelovosť podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zo strany matky, ktorá v krátkej dobe po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia krajského súdu o zvýšení výživného matky k maloletým deťom podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia o odovzdanie detí do jej starostlivosti a určenie vyživovacej povinnosti otcovi.

Na základe vyššie uvedeného súd so zreteľom na dočasný, predbežný a preventívny charakter a účinky tohto inštitútu a s tým spojené zákonom vyžadované predpoklady na jeho nariadenie dospel k záveru, že na nariadenie predbežného opatrenia tak, ako to navrhuje matka maloletých detí, nie sú dané dôvody prezumované zákonom, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a návrh na jeho nariadenie v celom rozsahu zamietol, keďže neboli preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu okamžitej, bezprostrednej a predbežnej ochrany maloletých detí ich odovzdaním do starostlivosti druhého z rodičov. V nadväznosti na to súd zamietol aj návrh na určenie výživného v nevyhnutnej miere.

Výrok o trovách konania zodpovedá ust. § 146 ods.1 písm. a) O.s.p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, nakoľko ide o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.